

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ตอนที่ 1 กรอบแนวคิดและทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง.....	7
1. การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม.....	8
1.1 ความหมายการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	8
1.2 ลักษณะของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	9
1.3 ข้อพิจารณาในการศึกษาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม.....	10
และวัฒนธรรม	
1.4 สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม	11
1.5 แนวโน้มของการเปลี่ยนแปลง	13
1.6 ข้อจำกัดในการเปลี่ยนแปลง	14
1.7 ปัญหาสังคมกับการเปลี่ยนแปลง	15
2. ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง.....	16
2.1 ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมแบบวัฏจักร	16
2.2 ทฤษฎีวิวัฒนาการ	18
2.3 ทฤษฎีโครงสร้างและการหน้าที่	28

ตอนที่ 2 ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ.....	32
1. ความเป็นมาและความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพ	32
2. ทฤษฎีพื้นฐานในการวิจัยเชิงคุณภาพ	32
3. ลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพ	33
4. การศึกษาเฉพาะกรณี: การศึกษาชุมชน	34
ตอนที่ 3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง	39
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	45
ขั้นที่ 1 การเลือกสนาม	45
ขั้นที่ 2 การเข้าสนาม	45
ขั้นที่ 3 การสร้างความสัมพันธ์	46
ขั้นที่ 4 การเริ่มทำงาน	46
ขั้นที่ 5 การทำงาน	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
4 บทบาทของสถาบันหลักในชุมชนที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชน	53
ลักษณะสภาพทั่วไปของชุมชน	53
ที่ตั้ง.....	53
สภาพภูมิประเทศ.....	55
สภาพภูมิอากาศ.....	57
ความอุดมสมบูรณ์และสภาพแวดล้อมในอดีต.....	57
แหล่งน้ำในหมู่บ้าน.....	58
สาธารณูปโภค.....	64
สภาพการตั้งบ้านเรือน.....	69

สถาบันหลักในชุมชน : การเปลี่ยนแปลง	74
ชุมชน : การเปลี่ยนแปลง.....	74
ประวัติความเป็นมาและการเปลี่ยนแปลง.....	74
โครงสร้างทางประชากร.....	76
โครงสร้างทางเศรษฐกิจ.....	78
โครงสร้างทางสังคม.....	97
โครงสร้างทางสาธารณสุข.....	103
ลักษณะประเพณี วัฒนธรรม และความเชื่อ.....	111
บทบาทของผู้นำชุมชน.....	115
โครงสร้างทางสันตนาการ.....	118
โรงเรียน : การเปลี่ยนแปลง.....	121
ประวัติความเป็นมาและการเปลี่ยนแปลง.....	121
บทบาทของผู้นำโรงเรียน.....	126
วัด : การเปลี่ยนแปลง.....	129
ประวัติความเป็นมาและการเปลี่ยนแปลง.....	129
บทบาทของผู้นำทางศาสนา.....	135
บทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันหลัก.....	136
บทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับโรงเรียน.....	136
บทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชน.....	136
บทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	137
บทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับชุมชนและกับโรงเรียน....	139
5 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เป็นสาเหตุและปัจจัยที่เป็นผลลัพธ์ต่อการเปลี่ยนแปลง	
ปัจจัยภายนอก.....	140
ปัจจัยทางด้านสาธารณูปโภค.....	140
ปัจจัยทางการแพร่กระจายทางวัฒนธรรม.....	142

บทที่	หน้า
ปัจจัยด้านการสื่อสารมวลชน.....	142
ปัจจัยทางภาครัฐและเอกชน.....	143
ปัจจัยภายใน.....	144
ปัจจัยทางด้านนิเวศวิทยา.....	144
ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ.....	145
ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในที่เป็นสาเหตุต่อการเปลี่ยนแปลง ของชุมชน.....	147
6 บทสรุป	148
บรรณานุกรม	152
ภาคผนวก.....	156

บัญชีภาพ

ภาพ	หน้า
1 เส้นทางเข้าสู่ชุมชนบ้านหนองหัวยาง.....	53
2 แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่อบ้านหนองหัวยาง.....	54
3 การจัดบริเวณภายในชุมชนบ้านหนองหัวยาง.....	56
4 นาข้าวในหมู่บ้าน.....	57
5 ป่าไม้ข้างคลองอีแมว.....	58
6 คลองอีแมว.....	59
7 คลองกู.....	60
8 บึงขวาง.....	61
9 หนองเรือโกน.....	62
10 คลองชลประทาน.....	63
11 เสาไฟฟ้าภายในหมู่บ้าน.....	64
12 ถนนลาดยางภายในหมู่บ้าน.....	66
13 รถโดยสารประจำหมู่บ้าน.....	67
14 รถอีแต๋น.....	67
15 ประปาหมู่บ้านหนองหัวยาง.....	68
16 กระท่อมในทุ่งนา.....	70
17 บ้านไม้ใต้ถุนสูงที่ใช้เลี้ยงสัตว์.....	70
18 บ้านใต้ถุนสูงที่มุงด้วยแฝก.....	71
19 บ้านติดพื้นดินที่มุงด้วยแฝก.....	71
20 ลักษณะบ้านไม้ใต้ถุนสูง.....	72
21 ลักษณะบ้านสองชั้นครึ่งตึกครึ่งไม้.....	73
22 ลักษณะบ้านตึกชั้นเดียว.....	73
23 พืชผักสวนครัว.....	79
24 ศัตรูพืช (หอยเชอร์รี่).....	81
25 ข้าวพันธุ์ กข.	81

26 การเลี้ยงปลา...	84
27 การให้อาหารปลา.....	85
28 อาหารที่ใช้เลี้ยงปลา.....	86
29 สภาพบ่อปลาที่ถูกปล่อยทิ้งไว้เนื่องจากการขาดทุน.....	87
30 ลักษณะร้านค้าในหมู่บ้าน.....	88
31 การฉีดยาปราบศัตรูพืชในนาข้าว.....	90
32 เครื่องสูบน้ำ.....	93
33 รถเกี่ยวข้าว.....	94
34 การลงแขกช่วยกันเก็บผลผลิต.....	99
35 รถเร่ขายสินค้าในหมู่บ้าน.....	101
36 สถานีอนามัยตำบลท่าทอง.....	103
37 สถานพยาบาลภายในหมู่บ้าน.....	104
38 ส่วนในปัจจุบัน.....	110
39 การทำบุญตักบาตรในตอนเช้า.....	111
40 ศาลพระภูมิภายในหมู่บ้าน.....	112
41 การร่วมแข่งขันกีฬาในวันออกพรรษา.....	119
42 งานบุญกฐิน.....	120
43 การเล่นฟุตบอลช่วงเย็นที่บริเวณโรงเรียน	120
44 โรงเรียนบ้านหนองหัวยาง.....	121
45 แผนผังโรงเรียนและอาณาเขตติดต่อ.....	122
46 การจัดโครงการอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน.....	124
47 การมอบทุนการศึกษาแก่นักเรียน.....	125
48 กิจกรรมวันแม่.....	127
49 กิจกรรมวันไหว้ครู.....	128
50 กิจกรรมวันเฉลิมพระชนมพรรษา 5 ธันวาคม.....	128
51 วัดหนองหัวยาง.....	129
52 บริเวณที่ตั้งของวัดเดิมก่อนย้ายมายังพื้นที่ปัจจุบัน.....	130
53 การจัดบริเวณวัดหนองหัวยาง.....	131

ภาพ	หน้า
54 อุโบสถ.....	132
55 ศาลาการเปรียญ.....	132
56 เมรุ.....	133
57 โรงถึก และประปาหมู่บ้าน.....	133
58 ภูมิ.....	134
59 ป้ายภายนอกและป้ายภายในที่เป็นสาเหตุต่อการเปลี่ยนแปลง ของชุมชน.....	147